

Секція 5

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

УДК 655.535.5:81'243(072)

А.О. Борисова, канд. психол. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Колесник, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Мануснікова (*ХДУХТ, Харків*)

БАЗОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ НАПИСАННЮ НАУКОВОЇ СТАТТІ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У МЕТОДИЧНІЙ НАУЦІ

Публікація наукової статті в міжнародному науковому журналі є підтвердженням високого наукового статусу автора та забезпечує оперативне інформування світової спільноти про наукові досягнення. Здатність говорити, читати, думати англійською мовою стає для науковців усього світу звичайним базовим умінням.

Проведений аналіз рівня індивідуально-психологічного розвитку науково-педагогічних працівників і основних труднощів, з якими вони стикаються під час написання наукової статті англійською мовою, дозволяє сформулювати завдання, які підлягають обов'язковому вирішенню в процесі навчання:

– на лінгвістичному рівні: підбір відповідного лексичного, граматичного і текстового матеріалу;

– на дидактичному рівні: обрання методичних прийомів і способів навчання;

– на організаційному рівні: визначення оптимального співвідношення обсягів аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи.

Для вирішення зазначених завдань слід опиратися на певні методичні підходи до навчання іноземних мов. Підхід до навчання є базисною категорією в методиці викладання іноземних мов, що дає уявлення про погляди як на саму мову, так і на способи оволодіння нею. Він є невід'ємним компонентом системи навчання мови, виступає в якості самої загальної лінгводидактичної основи оволодіння мовою і дає уявлення про обрану стратегію навчання, що служить підставою для вибору методів і прийомів навчання.

У вітчизняній методиці прийнято розглядати три компоненти, що визначають підхід до викладання іноземної мови: лінгвістичні, дидактичні та психолінгвістичні основи навчання. У зв'язку з цим говорять про підхід до навчання у вузькому і широкому сенсі. Підхід у широкому сенсі означає наявність усіх вищезазначених компонентів, а у вузькому сенсі передбачає опору на один з його компонентів і дозволяє виділити лінгвістичний, дидактичний, методичний та психологічний підходи.

Зарубіжні психологи виділяють два підходи: біхевіоризм і когнітивний підхід. Останній спирається на принцип свідомості у викладанні та на теорію соціоконструктивізма, згідно з якою студент бере активну участь у процесі навчання, а не є лише об'єктом навчальної діяльності викладача. Також у зарубіжній методиці широко застосовується підхід, «студентоцентрований», суть якого полягає в максимальній передачі на заняттях ініціативи самому студентові. Завдання викладача при цьому полягає в розкритті особистісного потенціалу студента, допомоги йому у виборі стратегій оволодіння мовою, які найкраще відповідають індивідуальним особливостям.

Як правило, навчання науково-педагогічних працівників іншомовному письму передбачає оволодіння графікою, орфографією, словотвором, пунктуацією, набором мовних інтенцій для вираження ідей у зв'язаній формі, а також використання текстів англійською мовою в якості зразка для створення слухачами власних текстів.

Науковець під час написання статті англійською мовою повинен не тільки створити зміст, але і транслювати їх у відповідності з законами іншої картини світу. Для недосвідченої особи, яка вперше приступила до написання наукової статті англійською мовою, подібне завдання може викликати значні труднощі. Можливо, саме тому багато вчених вважають за краще спочатку написати статтю рідною мовою, а потім перекласти її на англійську. При цьому вони виконують подвійну

роботу, спочатку створюючи та шліфуючи текст наукової статті рідною мовою, потім перекладаючи його на англійську мову, часто зі збереженням граматичних і лексичних особливостей рідної мови, що, значно знижує якість тексту. Речення українською мовою, як правило, містить масу вступних та інших слів, які без втрати сенсу можна опустити під час перекладу, оскільки англійське речення буде набагато економніше.

Науковий дискурс – це потік аргументації. У процесі доказу та інтерпретації своєї гіпотези автор статті використовує всі наявні в його розпорядженні аргументативні засоби для переконання читача у своїй правоті. Одним із прийомів навчання правильній побудові наукового дискурсу є аналіз «таргетних» статей, тобто статей, що були опубліковані в наукових англійськомовних журналах за подібною тематикою.

Навчання науково-педагогічних працівників написанню наукової статті англійською мовою є багатокомпонентним завданням, що вимагає використання як відомих методичних підходів (лексико-граматичний, когнітивний), так і досить нових підходів (лінгвокультурологічний). При цьому особливу увагу необхідно приділяти навчання побудови змісту наукового дискурсу відповідно до прийнятих у світовій науковій літературі стандартів, створення власного тематичного тезауруса автора, а також використанню граматичних структур англійської мови як набору інструкцій з ментальної обробки наукового дискурсу, які автор статті надсилає своєму адресатові.

УДК 17.022.1:330.3-021.387

І.О. Кобзєва, канд. пед. наук (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

О.І. Печенка (*ХДУХТ, Харків*)

МОРАЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ – ВИХІДНА УМОВА ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Розвиток нової світоглядної парадигми та світосприйняття людини є провідними в концепції сталого розвитку та глобалізації. Думка людини починає грати активну роль та впливати на неї. Саме зі знання людини про навколишній світ і її місця в ньому можна починати розглядати процеси глобалізації. Щоб людство змогло перейти до екологічно безпечного розвитку воно повинно досягнути найвищого рівня нових світоглядних орієнтирів.